

JAARVERSLAG NIVON UTRECHT

1993

Secretariaat NIVON- federatie Utrecht: Tolsteegplantsoen 53
3523 AR Utrecht
tel. 030 -516176

Eerst iets over het NIVON...

NIVON staat voor "Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk". Het is een sociaal-culturele vereniging, 70 jaar geleden opgericht vanuit de arbeidersbeweging.

NIVON-ners vinden het belangrijk om met anderen van gedachten te wisselen, om kennis te nemen van de wereld waarin we leven en om dingen samen te doen, kortom: om elkaar te ontmoeten.

Het NIVON Utrecht heeft een groot en gevarieerd aanbod aan activiteiten. Er zijn diverse vaste groepen die regelmatig voor een activiteit bij elkaar komen. Enkele voorbeelden daarvan zijn de zijdeschildergroep, de geologiegroep en de yoga. Daarnaast zijn er ook open activiteiten waar alle leden aan mee kunnen doen: vogelexcursies, lezingen, buitensportweekends en excursies. Een deel van onze activiteiten is open voor niet-leden. Via persberichten in de kranten en via de lokale en regionale radio worden deze activiteiten bekend gemaakt. Zo kan de Utrechtse bevolking profiteren van datgene wat het NIVON organiseert. Wij zijn ervan overtuigd dat het NIVON een constructieve en belangrijke bijdrage levert aan het aanbod van sociaal-culturele activiteiten in Utrecht.

Het NIVON Utrecht beschikt over een eigen ruimte in Overvecht. De beschikbaarheid hiervan is van essentieel belang voor de vereniging. Het gebouw wordt intensief gebruikt en geeft ons de mogelijkheid om ook met nieuwe activiteiten te experimenteren.

Het NIVON Utrecht is een groeiende vrijwilligersorganisatie met inmiddels tegen de 2000 leden. Alle activiteiten worden georganiseerd door enthousiaste leden. Zonder de grote inzet van vele vrijwilligers zou ons werk onmogelijk zijn. En er komt echt heel wat bij kijken om het Utrechtse NIVON met zoveel leden en zoveel activiteiten goed te 'runnen'. Eén persoon willen we hier even apart noemen: Paul van Veen uit IJsselstein. Hij maakte de illustraties in dit jaarverslag.

Dit jaarverslag biedt u ook in woorden een beeld van wat er in het NIVON Utrecht gebeurt.

Als bijlagen treft U hierbij aan het financieel verslag over het afgelopen jaar en een jaaroverzicht van alle door het NIVON-Utrecht georganiseerde activiteiten. Dit jaarverslag werd goedgekeurd door de algemene ledenvergadering op 3 februari 1994.

Namens het bestuur van het NIVON,
federatie Utrecht

Marion van Voorst

1. BESTUUR

Op de jaarvergadering van 19 januari 1993 trad het nieuwe bestuur aan in de volgende samenstelling:

voorzitter:	vakant
secretaris:	Olga Verwaal
penningmeester:	Johan Slot
redactie WN/p.r.:	Marion van Voorst
programmawerkgroep:	Nanny van den Haak
algemeen:	Petra Wennekus, Marja Reijnen, Theo Klinkien

Het jaar 1993 was een goed verenigingsjaar, waarin veel gebeurd is. De activiteiten werden goed bezocht, er waren meerdere nieuwe initiatieven en we hebben veel publiciteit weten te krijgen. Het bestuur vergaderde maandelijks met uitzondering van de zomervakantie. De agenda was altijd overvol, zodat er flink doorgewerkt moest worden. Er werden twee ledenvergaderingen georganiseerd: een jaarvergadering, waarin de formaliteiten afgehandeld werden (bestuursverkiezing, jaarverslag en financiële verantwoording) en een 'gewone' ledenvergadering. Op deze laatste is er ruimte om te praten over de algemene gang van zaken en het wel en wee van de groepen binnen het NIVON. Voor deze vergadering vonden we Rob de Lange, landelijk medewerker bereid om als voorzitter te fungeren. De vergaderingen vonden plaats in het NIVON-centrum.

Het voorzitterschap van de bestuursvergadering werd bij toerbeurt door de diverse bestuursleden gedaan. Het bleef echter een gemis dat er niet iemand formeel verantwoordelijk was voor de algehele coördinatie en de contacten naar buiten. De laatste maanden van 1993 fungeerde Marion van Voorst als ad-interim voorzitter. Het bestuur blijft zoeken naar een 'echte' voorzitter. We verwachten in 1994 in deze vacature te voorzien.

Theo Klinkien besloot in oktober om zich terug te trekken uit het bestuur.

Het bestuur organiseerde in januari de -inmiddels traditionele- nieuwjaarsbijeenkomst in het natuurvriendenhuis in de Lage Vuursche. Naast de wandeling, de gelukwensen en toespraak genoten de vele bezoekers van het Utrechtse duo 'Lang & Gelukkig', die voor een optreden gestrikt werden na hun succesvol optreden in de eindrondes van het Camerettenfestival enkele maanden daarvoor.

2. BESTUURSBELEID

Naast de normale bestuurszaken is er aan een aantal onderwerpen in 1993 extra aandacht besteed:

- **publiciteit**
- **verjonging**
- **NIVON-centrum**

• **Publiciteit**

Het bestuur vindt het van groot belang dat het Utrechtse NIVON meer bekendheid krijgt. Naast de gewone zorg voor bekendmaking van de open activiteiten via de media werd veel energie besteed aan de samenstelling van een kist met materialen voor een goede presentatie van het NIVON op markten, manifestaties en beurzen. Als aandachtstrekker werd een enorme bergschoen gefabriceerd met daarbij de leuze: 'Het NIVON: een club om in te stappen'. Een fotopresentatie met sfeerfoto's van een NIVON-weekend in Zuid-Limburg maakt onderdeel uit van deze kraam evenals een aantrekkelijke uitstalling van folders, boekjes met Natuurvriendenhuizen in binnen- en buitenland en boekjes met lange-afstandswandelingen. De kraam werd enige malen met succes ingezet. De instelling van een NIVON-winkel waar de NIVON-materialen permanent verkrijgbaar zijn is ook een goede bijdrage aan de interne en externe publiciteit. Al langer bestaat er in Utrecht een goed functionerend vakantie-adviesbureau, waar een ieder inlichtingen kan krijgen over de Natuurvriendenhuizen in Nederland en in het buitenland.

Voor de bergsportcursus zal er grootschalig publiciteit worden gemaakt via de kanalen van de U-pas organisatie. In ruil daarvoor krijgen U-pashouders een flinke korting op deze cursus.

Het NIVON-centrum beschikt nog steeds niet over een eigen telefoon. Wel zal het NIVON in de telefoonids van Utrecht vermeld worden met daarbij het telefoonnummer van de penningmeester.

Volgend jaar zal er gewerkt worden aan een nieuwe informatieve tekst voor de gemeentegids van de stad Utrecht en de omliggende gemeenten. Het bekendheid geven aan datgene wat het NIVON te bieden heeft is onderwerp van blijvende aandacht.

• **Verjonging**

Zoals in vele verenigingen bestaat ook het actieve kader van het NIVON voor een groot deel uit oudere leden. Een deel van de taken die uitgevoerd moeten worden, wordt hen te zwaar. Het is dus van groot belang dat het kader met jongere leden aangevuld wordt. Het bestuur richt zich in haar beleid nadrukkelijk op de aanpak van dit probleem. De publiciteit (zie hierboven) richt zich dan ook vooral op de mensen in de leeftijdsgroep van 25 tot 50 jaar. Initiatieven voor nieuwe activiteiten waardoor deze leeftijdsgroep zich aangesproken kan voelen worden door het bestuur ondersteund. Voorbeelden daarvan zijn de bergsportgroep, de spelletjes-avonden, de activiteiten voor de 'oudere-jongeren' en de zomer-picknicks. Ook werd er geëxperimenteerd met het bieden van kinderopvang tijdens de zondagochtendlezingen. Daarvoor was echter weinig belangstelling. Wellicht dat iets dergelijks over een wat langere periode geprobeerd moet worden. Van de kinderopvang op de Nieuwjaarsbijeenkomst wordt immers wel een goed gebruik gemaakt.

De weekends voor 'oudere jongeren' en hun kinderen zijn inmiddels een dermate groot succes, dat er regelmatig teveel aanmeldingen zijn. Het bestuur wil voorkomen dat deze activiteit aan eigen succes ten onder gaat. Te massale weekends zijn niet aantrekkelijk. Het is helemaal niet prettig om mensen te moeten afwijzen als het maximum aantal deelnemers bereikt is. Bij wijze van proef zal er volgend jaar gewerkt worden met zgn. parallelweekends.

Het bestuur besteedde ook aandacht aan het evenwicht binnen het programma-aanbod. Van oudsher was er veel aandacht voor creatieve activiteiten en actieve buitensport. Het politiek-culturele aspect van het NIVON vroeg eigenlijk om uitbreiding. Daarom werd de gespreks cursus '*De vooruitgang*' georganiseerd. Onder de deskundige leiding van vrijwilligers Rypke Boon en Leonne Boogaarts praatten een aantal leden over de 'zegeningen' van de vooruitgang. Aan de orde kwamen o.a.: vrije tijd, technologie, individualisering en de ontwikkelingen ten aanzien van de derde wereld.

De cursus werd door alle deelnemers zeer positief ervaren. Men ontdekte dat het heel verrijkend is en

de saamhorigheid versterkt om deze actuele maatschappelijke onderwerpen diepgaander te kunnen bespreken dan doorgaans mogelijk is.

Het bestuur is er een voorstander van dat dergelijke activiteiten ook in de toekomst worden voortgezet. Het is dan ook blij met de in het voorjaar van 1994 geplande cursus over individualisering.

• **Het NIVON-centrum**

Er waren in het afgelopen bestuursjaar een aantal malen misverstanden tussen de beheerscommissie van het NIVON-centrum en het bestuur. Het bestuur heeft aan de oplossing hiervan veel energie besteed. Gelukkig heeft een open gesprek tussen bestuur en beheerscommissie opheldering verschaft. Voorzien van de beste voornemens zullen bestuur en beheerscommissie in de toekomst proberen om dit soort problemen te voorkomen. Alle betrokkenen zijn verheugd met de aanleg van de mooie nieuwe marmoleumvloer in de grote zaal. De beheerscommissie is op zoek naar aanvulling van de gelederen.

• **Contacten**

De interne contacten binnen het NIVON Utrecht met de diverse geledingen binnen de vereniging werden verdeeld over de diverse bestuursleden. Elk bestuurslid fungeert als contactpersoon en aanspreekpunt naar diverse groepen. Deze taakverdeling is ook bekend gemaakt via het ledenblad 'Wij Natuurvrienden'.

Het NIVON Utrecht werd door 3 mensen vertegenwoordigd op het Landelijk Congres van de vereniging in mei 1993 in Dalfsen.

Regelmatig is er telefonisch contact met diverse medewerkers van het landelijk bureau. Enkele kaderleden namen deel aan de landelijk aangeboden kadercursus en een bestuurslid nam deel aan de landelijke studiedag over publiciteit. Contacten op regionaal niveau vonden plaats met afdeling Amersfoort en regio 't Gooi, via de secretaris van de Programma Werk Groep. Ook buiten het NIVON zelf waren er diverse contacten: Het U-pas bureau van de gemeente Utrecht verzocht om structurele samenwerking met het NIVON. Dit bleek niet goed mogelijk: veel NIVON-activiteiten zijn gratis of men slaat de kosten hoofdelijk om. Hierop valt dan ook geen korting te geven. Wel werd gezocht naar incidentele mogelijkheden. Inmiddels is er voor U-pas houders een interessant aanbod voor het volgend van de bergsportcursus met een flinke korting. Het bestuur zal alert blijven op mogelijkheden tot samenwerking met het U-pasbureau. Daarnaast waren er contacten met het MICU (Milieu Informatie Centrum Utrecht), het IVN (Instituut voor Natuurbeschermingseducatie) en de NJN (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie) en leverde het bestuur een bijdrage aan de discussie binnen het gewest van de PvdA over de rol van de overheid t.a.v. de vrijetijdsbesteding.

Het bestuur van het NIVON-Utrecht staat open voor contacten met aanverwante organisaties, maar moet zich wegens de beschikbare menskracht vaak beperken.

(Olga Verwaal, secretaris.)

3. OPEN ACTIVITEITEN

• De programmawerkgroep (PWG)

De programmawerkgroep is een door het federatiebestuur benoemde commissie die het programma-aanbod van de activiteiten met een 'open' karakter coördineert. De feitelijke uitvoering daarvan gebeurt door speciaal daartoe gevormde voorbereidingsgroepjes. Dat kunnen mensen uit de PWG, maar ook van daarbuiten zijn. De programmawerkgroep telt 12 leden en vergaderde dit jaar vijf keer. De geplande activiteiten worden doorgegeven aan het Centraal Bureau van het NIVON voor vermelding in de Landelijke Activiteiten Kalender. Daarom stimuleert de PWG zichzelf en de vaste groepjes om zoveel mogelijk vooruit te plannen. De PWG zorgde voor de uitwisseling van de programma's met NIVON Amersfoort en NIVON 't Gooi met het oog op publicatie van de wederzijdse activiteiten in elkaars ledenbladen. Doordat de verschijningsdata daarvan uiteenliepen was dit niet altijd makkelijk. In hoeverre van deze extra publiciteit ook feitelijk gebruik gemaakt wordt door leden, is onbekend.

In 1993 stonden de volgende open activiteiten in de agenda:

- Weekends
- Zondagochtendlezingen
- Fietsweek
- Dagfietstochten
- Korte wandelingen
- Wandelexcursies
- Lange Afstandswandelingen
- Creatieve dagen
- Excursies
- Zomerpicknicks
- Vogelexcursies
- Cursussen
- Buitendag
- Spelletjesavonden

• Weekends

In de krokusvakantie vond er een lang en sneeuwig weekend plaats in het Hunehuis in Havelte. Er waren daar zo'n 60 mensen (inclusief kinderen). Het in april in het Koos Vorrinkhuis georganiseerde voorjaarsweekend moest door te weinig belangstelling worden afgelast.

Met Hemelvaart genoten bijna 70 volwassenen en kinderen van de prachtige natuur in Zuid-Limburg en woonden met veel interesse een lezing bij over de geologie van dit zuidelijkste puntje Nederland. In het begin van oktober was er een zgn. 'integratie-weekend' voor ouderen, oudere- en jongere jongeren in het Natuurvriendenhuis 'De Bosbeek' in Bennekom. Er waren rond de 65 deelnemers. Er werd een bezoek gebracht aan de Hoge Veluwe en het Museonder en er was een lezing over bijen.

(DvdH)

• Fietsweek

In de eerste week van juli verkenden we per fiets de omgeving van het Natuurvriendenhuis Morgenrood in Oisterwijk. Er waren 20 deelnemers. We fietsten per dag zo'n 40 tot 50 kilometer en lieten ons daarna in een eenvoudig restaurantje in de buurt een heerlijke maaltijd voorzetten; voor NIVON-begrippen een hele luxe! We hadden geluk met het weer. Op één dag na was het droog en lekker warm.

(Piet Verwei)

• **Dagfietstochten**

Drie maal dit jaar fietsen we een flinke tocht in de omgeving van Utrecht. Dan blijkt dat er in onze dichtbevolkte provincie toch nog zeer veel te genieten valt.

- Op 9 mei was er een dagfietstocht naar Laren en Eemnes. Het was een prachtige voorjaarsdag, maar er waren slechts vijf deelnemers, vermoedelijk vanwege het feit dat het die dag ook moederdag was.
- Op 13 juni fietsten we met zo'n 20 mensen naar Loosdrecht, waar de fietstocht gecombineerd werd met een roeitocht over de Vuntus, begeleid door natuurgidsen. De Vuntus ligt op het grensgebied van Utrecht met Noord-Holland. Het was een fijne dag. -Op 17 oktober organiseerden we een herfstfietstocht. Doordat de zomer zo nat was geweest, was er nog weinig bladval. De herfsttinten, zeer gevarieerd en uitbundig, waren volop te bewonderen. Er reden 20 mensen mee.

(Piet Verweij)

• **Korte wandelingen**

In 1993 stond er drie keer een 'korte' wandeling op het programma. Hiermee worden wandelingen bedoeld tot ongeveer 15 kilometer.

- Op tweede Paasdag wandelden we met 25 deelnemers van Soestduinen naar Den Dolder. Het was een prachtige wandeling met mooi weer.
- Op 19 september gingen we wandelen in landgoed Den Treek. De busdiensten waren gewijzigd en waarschijnlijk daarom leverde deze wandeling alleen een groep 'eigenvervoerders' op. Wederom goed weer in een fijne omgeving.
- Op 28 november liepen we door Bornia en Heidestein. We hadden best nog meer deelnemers kunnen hebben. Aan het weer en de fraaie omgeving kan het niet gelegen hebben.

Het gemiddelde aantal deelnemers aan de korte wandelingen lag op 13.

(DvdH).

• **Wandelexcursies**

Aan de wandelmogelijkheden binnen het NIVON hebben we in 1993 een nieuwe dimensie toegevoegd: de wandelexcursie. Hierbij wordt meer aandacht aan de natuur in een bepaalde omgeving besteed, dan bij andere wandelingen het geval is.

- Op 28 maart werd in de tuinen van kasteel Nijenrode in Breukelen een Stinzeplantenwandeling gehouden.
- Op 3 april werd onder leiding van Bert Bos van Staatsbosbeheer en Rob Klaassen (wethouder van Maartensdijk) een bezoek gebracht aan de Westbroekse Zodden. Sommigen vonden het wat griezelig om over het trilveen te lopen. De redacteur van ons ledenblad belandde in zijn ijver om een goede reportage te maken in de modder.
- Op 31 oktober werd rond de Kleine Maarsseveense Plas een wandeling gehouden waarbij vooral naar paddestoelen gekeken werd.

De wandelingen in maart en oktober waren IVN-wandelingen. Onze leden Toos van der Laan en Bep de Lange, beiden actief bij het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie (IVN) hebben de wandelingen voor ons georganiseerd en mede geleid. Het NIVON hoopt op een voortzetting van deze vruchtbare samenwerking.

(DvdH).

• Lange Afstandswandelingen

Ook 1993 was weer een succesvol Lange-Afstands-Wandeljaar.

- Op 7 februari vierden we het tienjarig bestaan van het Utrechtse Lange-Afstands-Wandelen in NIVON-verband met een verrassingstocht. Vertrekpunt was NS-station Lunetten, doel: onbekend. Het werd een tocht om Utrecht heen. Het was verrassend te ontdekken dat er zo vlak bij de stad nog zulke mooie en rustige plekken zijn. Onderweg en op het eindpunt (Maartensdijk) werden we door gastvrije NIVON-ners getraakteerd op koffie met appelgebak.
- De voorjaarswandeling op 25 april werd een polder- en dijkjeswandeling. We startten in Woerden en liepen via de Hollandse Kade richting Vinkeveen. Het was een pittige tocht van zo'n 25 kilometer, maar erg mooi. Dit gebied is eigenlijk, met de snelweg aan de horizon, heel stil en rustig.
- Wandeling drie vond plaats op 10 oktober. Het was een tocht die we een paar jaar geleden ook al eens maakten, maar dit keer maakten we het rondje andersom, zodat het weer een geheel nieuwe wandeling leek. We vertrokken van NS-station Veenendaal-De Klomp en wandelden over delen van de Grebbelinie.
- De laatste wandeling in 1993 was een bijzondere. De weersvoorspellingen voor 14 november waren ronduit slecht en helaas kwamen er maar vijf liefhebbers aan de start. Het werd een fantastische tocht met windkracht 7 in de rug. We vlogen door de bossen bij Doorn. In Wijk bij Duurstede wachtte ons de warme chocolademelk.

Deze tochten trekken (behalve bij de laatste wandeling) gemiddeld steeds rond de 20 deelnemers. Er komen steeds meer deelnemers ook van andere NIVON-afdelingen. Het Lange Afstandswandelen is een open activiteit. Alle belangstellenden kunnen deelnemen, inmiddels is er wel een soort vaste kern, maar iedereen met pit in de schoenen kan zich aansluiten.

(Hennie van Egmond)

• Vogelexcursies

Hoewel er maar een kleine groep belangstellenden afkomt op onze vogelexcursies, vinden we het belangrijk dat ook dit soort activiteiten op het NIVON-programma staan. Bovendien zijn de vogelexcursies altijd zeer interessant en gezellig, al lijken ze zich veelal onder extreme weersomstandigheden te moeten voltrekken. IVN-gids Rob van Velzen was bereid om deze excursies te leiden. Waar gingen we heen?

- 21 februari: Oostvaardersplassen, 6 deelnemers, windkracht 9, koud en avontuurlijk, veel gezien en genoten.
- 2 mei: de ideale tijd voor een vroege-vogelexcursie. NIVON-leden blijken niet zulke vroege vogels te zijn. Er waren geen opgaven al bleek achteraf dat er twee mensen gewacht hadden op het landgoed Beukenburg. De mini-excursie ging uiteindelijk naar Amelisweerd, waar een hele hoop zangvogels zich van hun beste kant lieten horen.
- 18 juli: Naardermeer: 14 deelnemers. Het was een prachtige zomerdag en er was veel te zien aan vogels en (bloeiende) planten. Op de drie uur durende roeitocht heeft iedereen buitengewoon genoten.
- 21 november: op de koudste novemberdag van de eeuw bezochten onze vogelaars de pier van IJmuiden: een snijdende wind en 8 graden onder nul. Het was een beleving om buiten te zijn en er waren veel vogels en trekvogels te zien. Ook een zeehond vertoonde zich bij de pier; heel indrukwekkend.

(Petra Wennekus)

• Excursies

Maar liefst zes excursies werden er dit jaar georganiseerd door de immer actieve excursiecommissie. Deze bestaat uit 4 leden. We zoeken de interessante doelen vooral in Utrecht en omgeving. Er is veel belangstelling voor de excursies; we kunnen gemiddeld op zo'n 24 deelnemers per keer rekenen. Ook de sfeer is altijd uitstekend. Toch zien we dat de deelname de laatste tijd iets achteruit gaat en overwogen wordt om wat minder vaak excursies te organiseren.

- 23 februari: excursie naar Douwe Egberts
- 22 maart: bezoek orgelfabriek van Vulpen in Utrecht
- 6 juni: rondvaart op de Lek, bezoek Wijk bij Duurstede
- 19 september: varen naar Pampus en het Muiderslot vanuit Amsterdam
- 2 november: rondleiding in de Monafabriek in Woerden
- 30 november: excursie naar U.W.-bedrijven (v.h. Sociale Werkplaatsen)

(Jan Bansberg)

• Zondagochtendlezingen

De zondagochtendlezingen van het NIVON worden altijd via de plaatselijke media bekend gemaakt en zijn gratis toegankelijk voor alle Utrechters.

- 14 februari: Dik de Soeten over het volk van de Hopi-indianen
- 21 maart: kunsthistoricus Evert van Uiterter over De Zee als thema in de schilderkunst
- 24 oktober: europarlementariër Mathilde van de Brink over de recente ontwikkelingen in de Europese politiek
- 12 december: stadsarcheoloog Dhr. de Groot trok een stampvolle zaal met zijn verhaal over de geschiedenis van Utrecht in de eerste 12 eeuwen van de jaartelling.

Het aantal bezoekers ligt tussen 25 en 75 en was gemiddeld 43.

(DvdH).

• Creatieve Dagen

Twee maal per jaar bruist het in het NIVON-centrum van de creativiteit. De creatieve dag in het voorjaar richt zich vooral op de kinderen, hoewel ouderen ook welkom zijn.

- Op 4 april vond de creatieve dag voor kinderen plaats. Er waren 25 kinderen en nog flink wat ouders, maar die telden die dag eigenlijk niet mee. Stenen slijpen en fossielen doorzagen was voor de meeste kinderen het hoogtepunt, maar zijdeschilderen en paasknutsels maken vonden ze ook erg 'wijs'. Een geslaagde dag.
- Ook op 21 november overtrof het aantal kinderen het aantal volwassenen. Er waren in totaal 40 deelnemers en de sfeer was prima. Op deze dag vlochten we onder andere traditionele strofiguren, zoals ze vroeger werden gemaakt ter ere van het binnenhalen van de oogst. Er werden waaiers gevouwen, er werd met zand geschilderd en er werden kaarsenmannetjes gemaakt.

(Fie van de Kaay en Hennie van Egmond).

• Spelletjesavonden

Een initiatief van een NIVON-lid die dol is op spelletjes, maar te weinig mensen kent die dit enthousiasme delen. Op 5 november vond de eerste avond plaats. Er kwamen 8 mensen op af, de meesten met hun favoriete spel onder de arm. De gezelligheid werd verhoogd door de lekkernijen die waren meegenomen. Al op 17 december vond de 2e avond plaats. Ongeveer evenveel deelnemers en even gezellig.

(José Olsthoorn)

• Zomerpicknicks

Met het organiseren van de zomerpicknicks kwam de PWG tegemoet aan de wensen van leden die het jammer vinden dat er in de zomermaanden in Utrecht te weinig aanbod in het NIVON-programma is.

Vooraf bij de 'oudere jongeren' bleken de picknicks in goede aarde te vallen.

- In juni werd de eerste picknick op de dagcamping aan de Lek bij het veer naar Culemborg direct al een succes. Er waren spelletjes, er werd gewandeld en er werden de pannenkoeken gebakken. Ook het kroost vermaakte zich best.

- De juli-picknick in het Panbos werd gekenmerkt door zoekende NIVON-ners die elkaar en de juiste zandvlakte probeerden te vinden.

- De augustus-picknick leverde een bijzonder evenement op, omdat Piet en Co Verwei met paard en kar dagcamping 'De Leyen' op kwamen rijden. De liefhebbers mochten rondjes rijden, hetgeen uiteraard zeer gewaardeerd werd.

- De septemberpicknick op Landgoed 'Beerschoten' werd een goede afsluiting. Prima weer, een wandeling en een leuke plek om samen te zijn.

Drie van de terreinen beschikten over water en een toiletgelegenheid. Soms was er ook speel-materiaal en een kiosk. Het aantal aanwezige deelnemers was gemiddeld circa 20. (DvdH).

• Buitendag

Een echte buitendag is het niet geworden, omdat 'de dag' uiteindelijk in het NIVON-centrum werd gehouden op zaterdag 25 september. Daarom werd de dag omgedoopt in *Binnenste-buitendag*. Leden konden op deze dag hun vakantie-ervaringen uitwisselen door middel van verhalen, foto's en dia's. Als klap op de vuurpijl kwam er een presentatie met maar liefst drie diaprojectoren over een reis door Nieuw-Zeeland, die bijzonder mooi en interessant was. (DvdH).

• Cursuswerk

Voor het eerst sinds jaren stond er in 1993 weer een gesprekscursus op het programma van het Utrechtse NIVON. Onder leiding van Rypke Boon en Leonne Boogaarts bespraken een tiental deelnemers een aantal aspecten van het onderwerp: Wat is vooruitgang? De volgende thema's kwamen aan bod: de nieuwe technologie: beheersing of bevrijding?; de betekenis van de toegenomen welvaart: welvaart = welzijn?; de gevolgen van de toegenomen mobiliteit; de betekenis van de toegenomen vrije tijd. Het schriftelijk materiaal bij de cursus was door het Landelijk Bureau van het NIVON samengesteld en bleek buitengewoon helder en bruikbaar. Elk onderwerp werd ingeleid door een van de cursusleiders. Alle deelnemers vonden het zinvol en inspirerend om op deze degelijke manier eens met elkaar te kunnen praten over de ontwikkelingen in de samenleving. Er waren vier bijeenkomsten, maar men bleek nog lang niet uitgepraat. Dit soort activiteiten zullen voortgezet worden. (DvdH).

*Dik van den Haak,
secretaris Programmawerkgroep*

4. DE GROEPEN

• De midweekgroep

Al meer dan 10 jaar komt de midweekgroep om de 14 dagen bij elkaar in het NIVON-centrum. In de zomermaanden ontmoeten we elkaar eens per maand in het Koos Vorrinkhuis in Lage Vuursche. Het woord 'midweek' zegt het al; de bijeenkomsten vinden plaats midden in de week, op woensdag. We zijn dan met zo'n 25 tot 30 mensen, voornamelijk ouderen.

In deze groep wordt gepraat over alle onderwerpen waarvoor de deelnemers zich interesseren. Soms komt er een inleider, soms vult één van de deelnemers een ochtend en soms is er een 'gewone' praat-ochtend, waarop iedereen aan de orde kan stellen wat hij of zij wil.

- 6 januari: Thomasvaer en Pieternel lieten in dichtvorm 1992 voorbij gaan.
- 20 januari: inleiding met dia's over een visproject in de 3e Wereld door Dhr. Heine.
- 3 februari: herinneringen aan "vroeger", wij over onszelf, o.l.v. Jaap v.d. Linden en Ger Zuidhoek.
- 15-19 februari: een midweek op het Koos Vorrinkhuis van 5 dagen. Deze week stond in het teken van het nieuwe land: De Flevopolder. De bustocht, waarbij we zelf alles in ogenschouw konden nemen was wel het hoogtepunt.
- 3 maart: Jan van Eijk vertelde over zijn vakantie naar Rusland
- 17 maart: de heer Holvast vertelde heel boeiend over de oude Maya-cultuur
- 31 maart: Jan Juffermans, kunstcriticus en -handelaar aan het woord over 'Kunst of kitsch?'
- 14 april: zangochtend o.l.v. Greetje Voorn en Herman Broekhuizen. Oude en nieuwe liederen uit volle borst, een enorm succes!
- 28 april: algemene praatochtend
- 12 mei: Aafje van Gestel, voordrachtskunstenares vertelde over Godfried Bomans en droeg voor uit zijn werk. Het was de laatste keer voor de zomer.

In de zomermaanden waren er algemene praat-en ontmoetingsbijeenkomsten in het Koos Vorrinkhuis, vaak gekoppeld aan een wandeling en een zelf meegenomen lunch.

- 29 september: de eerste keer na de vakantie was er ruimte voor vakantie verhalen en bijpraten.
- 13 oktober: de Utrechtse wethouder James van Lidt de Jeude vertelde ons over de Chaos-Theorie. Het gaf wat hoop op de toekomst te bedenken dat niet alles volgens voorspelbare wetten en aangegeven lijnen gaat.
- 29 oktober: praatochtend. Spontaan kwam het thema naar voren: "Worden ouderen betutteld?"
- 10 november: grote spelochtend, met veel plezier
- 24 november: bezoek van de heer Smelt van de Utrechtse recherche. Tevoren waren er vragen geformuleerd en de ochtend verliep heel geanimeerd.
- 8 december: de heer Holvast nogmaals over de Maya's, maar nu over hun positie anno 1993. Deze mensen houden enerzijds vast aan hun oude cultuur, maar passen zich anderzijds ook aan het katholieke geloof.
- 22 december: ochtend in Kerst- en Midwintersfeer. Een feestelijke maaltijd en gezelligheid.
(*Nanny van den Haak*)

• Oudere Jongeren

'Oudere jongeren' is de groep mensen tussen pakweg 25 en 50 jaar met hun eventuele kinderen. In het verleden was er het initiatief om aparte activiteiten te organiseren, omdat mensen uit deze leeftijdsgroep zich bij de algemene NIVON-activiteiten, met veel ouderen, vaak in de minderheid voelden. Inmiddels doet een redelijke groep van deze 'oudere jongeren' regelmatig mee aan NIVON-activiteiten. Naar aanleiding van het laatste weekend, waar ook 'oudere ouderen' bij betrokken waren, moet zelfs nagedacht worden over een nieuwe naam voor de groep.

Het nieuwe jaar startte met een goede opkomst van de groep oudere jongeren op de Nieuw-

jaarsbijeenkomst. Zij deden volop mee in de organisatie en de uitvoering van deze activiteit. In de voorjaarsvakantie vond het eerste lange weekend plaats in het Hunehuis in Havelte. De eerste griepgolf van 1993 verraste ons en we werden eveneens verrast door een heuse sneeuwjacht.

Tijdens de HemelvaartswEEK was het de beurt aan natuurvriendenhuis Eikholt in Heerlen. Het Zuid-Limburgse huis was bijna geheel gevuld met Utrechtse 'Oudere jongeren' en hun kinderen. We begonnen al te twifelen of deze weekenden niet aan het succes ten onder zouden gaan. Bijna 70 deelnemers is echt een beetje veel, ook al kun je nog zo vaak naar buiten toe. Er waren een aantal nieuwe gezichten, naast alle oude bekenden. Het weer was uitstekend en we ondernamen veel: uitstapjes naar Valkenburg en Maastricht, lange wandelingen over de Limburgse holle weggetjes, langs riviertjes en over de heuvels, een bezoek aan de (bloeiende!) orchideetuin in het Gerendal. Binnen en rondom het huis werd er gediscussieerd, gedanst, spelletjes gedaan en er was een passende dia-lezing door de heer Bos, een deskundig en boeiend verteller en medewerker van de Rijks Geologische Dienst. Iedereen aanvaardde moe en voldaan de terugreis over de grote rivieren.

Rond de zomervakantie werden veel 'oudere jongeren' gesignaleerd bij de zomerpicknicks, die goed aansloten bij de organisatorische traditie van *wel-iets-geregeld-maar-vooral-niet-te-veel!*

Onze laatste grote activiteit vond dit jaar plaats in Natuurvriendenhuis 'De Bosbeek' in Bennekom. Als experiment was dit weekend bedoeld voor zowel de 'oudere jongeren' met hun kinderen als voor de groep oudere NIVON-ners. Dit samengaan bleek een groot succes. Al zijn er verschillen in organisatiestijl tussen de leeftijdsgroepen, men moest concluderen dat er tussen NIVON-ners -ongeacht de leeftijd- meer overeenkomsten dan verschillen zijn. Belangrijk daarbij was wel dat er van beide generaties een redelijk aantal mensen aanwezig was. Met prachtig weer gingen we op de fiets door 'De Hoge Veluwe', bezochten de musea, picknickten en wandelden. 's Avonds vertelde een enthousiaste vertegenwoordiger van de Bond van Bijenhouders alles over zijn hobby, waarbij er dia's van bijenkorven vanuit werkelijk alle mogelijke posities te zien waren.

Op zondag was er regen, toch ging een grote groep weekenders, gewapend met poncho's, paraplu's en laarzen nog op stap onder leiding van een IVN-gids, gevolgd door een bezoek aan het natuurmuseum bij het natuurvriendenhuis.

Zowel bij de voorbereiding van dit weekend als tijdens het weekend zelf zijn er geen onverwachte strubbelingen opgetreden, al was dat wel voorspeld. De deelnemers waren het erover eens dat dit initiatief een vervolg diende te krijgen. In het volgende jaar zal hiermee dan ook zeker rekening worden gehouden. Verder ligt er het idee om meerdere activiteiten voor onze doelgroep te organiseren om enerzijds iedereen de gelegenheid te geven mee te doen en anderzijds om de groepsgrootte leefbaar te houden. Vanwege het succes van het Bosbeek-weekend kunnen de weekenden die tot voor kort voor "oudere jongeren" waren ook een meer algemeen karakter krijgen.

(Theo Klinkien)

• **Volksdansgroep**

Voor het seizoen begon maakten we zes mooie bandjes, als voorbereiding op de dansactiviteiten. We dansen elke maandagmiddag in het NIVON-centrum. Op dit moment doen er 18 mensen mee. Iedereen danst zeer enthousiast en de sfeer is heel erg fijn, dat valt vooral ook de nieuwkomers op. Een greep uit ons programma:

Setnha, Djacko Kolo, Zigeuner Polka, Musette Wals, Ruzmarin, Eretz-Eretz, Tennessee Wig Walk. De vrijwillige leiding van onze volksdansgroep werd gevraagd om het volksdansen op het grote jaarlijkse NIVON-Pinksterkamp te verzorgen. Het was een buitengewone ervaring!

(Hennie Swaan, Greetje en Jan van Eijk)

• Muziekgroep

We hebben een fijne enthousiaste muziekgroep, die iedere donderdagmorgen bijeenkomt in het NIVON-centrum onder leiding van Sybe Dijkstra. Hoewel de meeste leden uit Utrecht komen trekken we deelnemers uit de wijde omgeving. Tot uit Ede, Amsterdam en Almere komen NIVON-leden naar onze muziekgroep om mee te spelen.

De muzikanten zijn veelal ook landelijk actief in het NIVON-muziekgilde en bezoeken de muziekweken en de muziekweekends, de fluitendagen en de snarendagen. We genieten ervan om zo samen muziek te kunnen maken.

(Sjouk Gerritsen)

• Yogagroep

Iedere dinsdagmorgen van half tien tot half elf is er yoga in het NIVON-centrum. Er zijn 8 deelnemers zeer trouw aanwezig. Ontspanning, zowel lichamelijk als geestelijk, is in onze drukke samenleving vol stress heel noodzakelijk. Okido-yoga is een z.g. dynamische yoga die ontspanning biedt door op een hele rustige manier oefeningen te doen en te ontdekken waar men zijn spanning vastzet en hoe men die zelf weer kan loslaten.

Het is zeker niet allemaal dooernstig wat we doen; er wordt veel gelachen. Het gaat uiteraard om meer dan alleen dat ene yoga-uurtje in de week. Het is de bedoeling dat de opgedane ervaringen worden toegepast in het gewone dagelijkse leven, om meer in balans te zijn.

(Ineke de Looze)

• Fotogroep

De fotogroep van het NIVON organiseerde 17 groepsavonden met een gemiddelde deelname van 12 leden. Ook stonden er drie excursies op het programma: naar Wijk bij Duurstede, langs de Lek en naar Buren. Ook bezochten we driemaal avonden van de Utrechtse Orchideeënclub. De eerste twee keer werden er opnamen van deze bloemen gemaakt, de derde keer werden de gemaakte dia's vertoond. Daarmee boekten we veel succes.

We brachten gezamenlijk een bezoek aan het lokaal van onze zusterclub "De VerBEELDing", waar topfotograaf Boers uit Haarlem zijn werk exposeerde.

Leden van de fotogroep namen deel aan diverse wedstrijden en behaalden daar uitstekende resultaten. Op 29 november organiseerden we een gezamenlijke avond met fotogroepen in en om de stad Utrecht. Er waren 36 personen en 100 foto's aanwezig, die door een deskundige werden besproken. Het was een succesvolle avond en de deelnemende fotogroepen zullen om de beurt zo'n avond gaan organiseren. Binnen de Utrechtse fotogroep functioneert nog een aparte portretgroep. Deze kwam acht keer bijeen, waarbij een enkele keer gewerkt werd met modellen. In de NIVON-regiowedstrijd won Utrecht de groeps prijs met voornamelijk de portretfoto's.

(Co Volkers, secretaris fotogroep)

• Handenarbeidgroep

De handenarbeidgroep bestaat uit 10 personen die wekelijks bij elkaar komen. Ook 's zomers gaan we door, al kijken we wel of er de volgende week voldoende mensen aanwezig zullen zijn. We werken met een project per jaar, waarvoor de suggesties door de deelnemers aangedragen worden. Het afgelopen jaar zijn er meerdere vrouwen bezig geweest met *hardanger* borduurwerk, een heel tijdrovend maar mooi werk. Iedereen kan werken met die techniek waar men zin in heeft. Onbekende technieken zoeken we gezamenlijk uit. We hebben inmiddels ervaring met pergamano, papiersnijwerk, patchwork, quilten enz. Tegen de kersttijd vinden we het leuk om kerst-producten te maken in vele variaties.

(Jeanne Uittenbosch-Lagerweij)

• Houtsnijden

De naam houtsnijden is enigszins misleidend, want we doen naast het oude Friese houtsnijwerk eveneens aan gutswerk, beeldhouwwerk en modelbouw.

Een vaste groep deelnemers (m/v) komt donderdagsmiddags om de 14 dagen naar het centrum om onder deskundige leiding mooie en kunstzinnige hout-werkstukken te maken. Het gaat ons vooral om de kwaliteit en niet om de kwantiteit. Tussen de bedrijven door worden we gelaafd met koffie of soep van onze privé-'kantine-baas'. Op het zgn. houthakkersfeest in Lage Vuursche presenteerde het NIVON zich en daarbij was de medewerking van de houtsnijgroep gevraagd. De stand werd zéér druk bezocht en leverde ook veel belangstelling voor het NIVON op. De houtsnijgroep is erg blij met de nieuwe gladde vloerbedekking in het NIVON-centrum. Eindelijk kunnen we na afloop van het houtsnijden de spaanders wat makkelijker opruimen!

(Hans van Os)

• Zijdeschilderen

Van half oktober tot eind april komt de zijdeschildergroep bij elkaar op woensdagochtend, eens in de 14 dagen. De groep bestaat uit 15 personen. De deelnemers doen overwegend aan zijdeschilderen, hoewel we ook open staan voor andere textiele werkvormen. De laatste bijeenkomst voor de kerst was een knutselochtend. De leiding van de groep bedenkt regelmatig opdrachten en draagt nieuwe technieken aan, maar ook de deelnemers hebben hun inbreng. Er worden kussens, sjaals, brochures en applicaties gemaakt. De sfeer in de groep is heel inspirerend; men brengt elkaar op goede ideeën en stimuleert elkaars zelfvertrouwen.

(Fie van de Kaay)

• Bergsportgroep

Sinds 1992 bestaat de NIVON Bergsportgroep Utrecht (NBU). Na een voorspoedige start bleek het een belemmering dat er binnen de groep nog weinig kennis van en ervaring is in de bergsport. Tevens is de kerngroep (3 personen) wat te klein. In 1993 zijn er plannen ontwikkeld om daaraan iets te doen. In de voorbereiding van de basiscursus bergsport is dan ook in de tweede helft van 1993 veel tijd gaan zitten. Maar er is resultaat: vanaf januari 1994 zal deze basiscursus binnen het NIVON Utrecht aangeboden worden. We konden hiervoor flink wat publiciteit maken via de kanalen van het gemeentelijke U-pasbureau. Wellicht trekken we ook belangstellenden van buiten het NIVON. We hopen hiermee een actieve NBU-kern op te kunnen bouwen en het kader uit te breiden.

- We organiseerden dit voorjaar een ochtend waarop geklommen kon worden op de klimmuur in sportcentrum All Inn. In tegenstelling tot vorige keren was de deelname beperkt. Er deden 10 personen mee en de activiteit was dan ook niet kostendekkend. Omdat er geen goede verklaring voor deze trendbreuk te vinden was, besloten we deze activiteit voorlopig een tijdje niet meer te organiseren.
- We organiseerden een buitenweekend in Brabant met rugzaktrekroute, kamperen en kanoën. Een zeer geslaagd en leerzaam weekend, met een kleine groep deelnemers. We leerden o.a. dat een krant een koud en hard slaapmatje is, en dat een gevulde toilettas 600 gram overbodig gewicht in een rugzak oplevert. Het eten was een waar genoegen, omdat men elkaar trakteerde op zijn/haar favoriete 'tracking-voedsel'. Dit weekend was kostendekkend en zeker voor herhaling vatbaar.
- Een kerngroep lid van de NIVON bergsportgroep Amsterdam hield een lezing met als onderwerp "Uitrusting en Tochtvoorbereiding bij klim- en trektochten" De ongeveer 20 belangstellenden kregen veel enthousiasme en gratis goede antwoorden op vele vragen.

Het landelijk congres van de NIVON bergsportgroepen werd door ons met 2 personen bijgewoond. Men stond stil bij de ontwikkelingen rondom de inrichting van het Alpine Opleidingsprogramma en de aansprakelijkheid van begeleiders. Om dit beter te regelen is een statutenwijziging van het NIVON nodig. De stemgerechtigden voor het congres van het Utrechtse NIVON werden hierover dan ook benaderd.

Meermalen werd de bergsportgroep van het NIVON Rotterdam bezocht om het cursusaanbod te bekijken en adviezen in te winnen over de opzet van een beginnerscursus in Utrecht. We besloten toen om de voorbereiding van het buitenklimweekend stil te leggen en ons te concentreren op de opzet van onze beginnerscursus. Deze start in januari en zal 8 avonden duren.

Om tot een goed functionerende bergsportgroep te komen is het naast vergroting van de deskundigheid nodig dat de bergsporters onderling ook persoonlijke banden aangaan. Het weekend in 1993 was hiertoe een bescheiden aanzet, maar we hopen dat ook de cursus hieraan zal bijdragen. Als de cursus een succes wordt zullen we onderzoeken of enkele geschikte Utrechtse NIVON-ners een instructeursopleiding kunnen volgen bij een andere bergsportgroep van het NIVON. Tevens lijkt het ons wenselijk dat er een structureel terugkerende bergsportactiviteit wordt georganiseerd. We denken erover om niet meer de hele klimwand bij de 'All Inn' af te huren, maar een van de openbare klimavonden als ontmoetingsavond te gaan gebruiken. Deze opzet vergt minder organisatie en minder financieel risico. Deelnemers moeten wel zelf verzekerd zijn tegen ongevallen.

(Rien Traas, Eric Bakker)

• **Geologiegroep**

De geologiegroep komt twee keer per maand bijeen, met uitzondering van de zomermaanden. Dan gaan we erop uit om fossielen en mineralen te zoeken, individueel of samen met andere NIVON-geologen. Zo worden er bijvoorbeeld afspraken gemaakt om haaietanden te zoeken in de Scheldemonding bij Cadzand of om elkaar in Frankrijk te ontmoeten.

In het groepsseizoen worden de vondsten gedetermineerd en soms gezaagd en geslepen. De groep telt 26 leden, waarvan er gemiddeld zo'n 12 per avond komen. We willen de geologiegroep het komend jaar dan ook graag uitbreiden. In 1993 sloten we het seizoen af met een gezamenlijke week in Escalles aan de Franse Kanaalkust.

(Bertus Ruitenburg)

5. COMMISSIES

Om inhoudelijke reden is het verslag van het functioneren van de programma-werkgroep opgenomen voorafgaande aan het verslag van de open activiteiten. (hoofdstuk II)

• **Vakantie adviesbureau**

Het vakantie adviesbureau (VAB) van het NIVON Utrecht is **het** adres voor informatie over Natuurvriendenhuizen in binnen- en buitenland. Er is een uitgebreide documentatie verzameld met goede informatie over vele huizen. De huizenboekjes van de verschillende landen zijn ook te koop bij het vakantie-adviesbureau.

Jaarlijks wordt er een Open Dag gehouden, aangekondigd in de plaatselijke kranten en op Radio Utrecht. In het NIVON-centrum kunnen leden en niet-leden hun vakantieplannen uitstippelen of informatie aanvragen. In 1993 was deze dag op 30 januari. Er was een grote belangstelling en we waren dan ook blij met de assistentie van Greta Kalter van het NIVON Amersfoort en Han Otten uit de afdeling Hilversum. De aanvragen om informatie komen het hele jaar door telefonisch binnen, met uiteraard pieken vlak voor de vakantieperiodes. Deze telefoontjes worden veelal gevolgd door een afspraak voor een bezoek. Als mensen slechts in enkele specifiek genoemde huizen geïnteresseerd waren kan worden volstaan met het sturen van een foto en informatie.

Er wordt veel van buiten Utrecht gebeld, dit jaar zelfs uit Limburg. Het blijkt dat er in het zuiden van het land geen Vakantie Advies Bureau's actief zijn.

Er is regelmatig contact met andere VAB's. In november was er een landelijke VAB-dag in Amsterdam, met als hoofdthema: Zwitserland. De centrale terugkoppeling van gegevens is prima, we worden goed op

de hoogte gehouden van wijzigingen e.d.

Er was dit jaar een duidelijke stijging in de verkoop van huizengidsen:

Inmiddels is er in Utrecht ook een tweede verkoopadres geopend in de NIVON-winkel. Dat is een goede zaak, want bij afwezigheid van die ene Utrechtse VAB-vrijwilliger kon men nergens terecht en een vrijwilliger wil ook wel eens op vakantie.

(Marian Bode)

• **Beheerscommissie NIVON-centrum**

Het NIVON beschikt over een eigen ruimte in Overvecht in een gedeelte van een voormalig schoolgebouw. Het is een oud pand en het ligt niet erg centraal, maar voor het NIVON Utrecht is het 'bezit' ervan van groot belang. We besteden dan ook veel zorg aan de inrichting en het onderhoud ervan. Het NIVON-centrum wordt intensief gebruikt. Het valt soms zelfs niet mee om alle bijeenkomsten in de agenda te passen. Het jaaroverzicht (zie bijlage) maakt wel duidelijk hoeveel activiteiten we moeten huisvesten. Vanwege de centrale ligging in het land wordt er ook door NIVON groepen van buiten Utrecht wel van onze ruimte gebruik gemaakt vooral in de weekends. Ook biedt het NIVON-centrum onderdak aan de U.A.F.V. de Utrechtse Amateur Fotografen Vereniging, die ook regelmatig samenwerkt met onze eigen fotogroep.

We konden in het afgelopen jaar een bestelling plaatsen voor een nieuwe gladde vloerbedekking in het NIVON-centrum. Vooral de volksdansen en de houtsnijgroep zijn hiermee in hun sas. Dansen op een wat gladdere vloer gaat veel beter dan op de oude vloerbedekking en de houtkrullen zijn nu ook veel makkelijker op te ruimen.

De ringleiding die we ten behoeve van gehoorgestoorden hebben aangelegd functioneert nog niet ideaal, maar er wordt aan gewerkt.

Regelmatig wordt de buitenboel onder handen genomen: er groeit veel onkruid tussen de tegels en de gemeente-rozen. Met een klein clubje vrijwilligers wordt dit op milieuvriendelijke wijze verwijderd.

Op 6 maandagochtenden is in het NIVON-centrum het ledenblad verzendklaar gemaakt. Op die dagen waren er vrijwilligers aanwezig om het gebouw schoon te maken. Tot nu tot zijn er altijd voldoende mensen en worden deze klussen geklaard in een sfeer van saamhorigheid. Toch zijn er wat zorgen over de toekomst. De groep vrijwilligers, m.n. ouderen, wordt kleiner. Er is nieuwe aanwas nodig!

(Doet de Jonge)

• **Redactie 'Wij Natuurvrienden'**

Er werden dit jaar 6 nummers van het ledenblad "Wij Natuurvrienden" uitgebracht, elke keer in een oplage van 1200. Het verschijnt eens per zes weken, met uitzondering van de zomerperiode. De exemplaren van het blad die over zijn worden gebruikt als reclame voor het Utrechtse NIVON. Tevens worden ze verzonden naar mensen die informatie over het NIVON hebben aangevraagd.

De redactie van het blad -Johan Hoekstra en Marion van Voorst- wordt bijgestaan door een redactiecommissie bestaande uit Co Volkers, Dik van den Haak en Marja Reijnen. Zij kwam dit jaar de gelederen versterken. Er wordt plezierig samengewerkt en soms wordt er ook stevig gediscussieerd. Bijna altijd is er een groot aanbod aan kopij. Dat betekent dat er soms prioriteiten gesteld moeten worden en dat niet alles geplaatst kan worden. Heel vaak ook moeten artikelen ingekort worden. Artikelen die langer zijn dan een bladzij worden in een blad als het onze al gauw te lang. In het eerste deel staan vaak een interview, verslagen van activiteiten, of artikelen over andere organisaties. Na de agenda volgen de aankondigingen voor de activiteiten voor de komende tijd.

Het valt vaak niet mee om nog ruimte te vinden voor de broodnodige illustraties.

De voorplaten zijn een aparte zorg; de platen die speciaal voor ons gemaakt worden behoren tot onze grote trots. Soms lukt het niet om op tijd een tekenaar te vinden en moeten we leentjebuur spelen in de bibliotheek. Het is een keer gebeurd dat we de voorplaat vijf minuten voor sluitingstijd vonden op dezelfde avond dat de kopij naar de drukker moest.

In de week tussen de redactievergadering en het persklaar afleveren bij de drukker moet veel gebeuren:

de artikelen intikken, bewerken en/of zelf schrijven, de indeling en opmaak doen, illustraties 'regelen' en het nummer laten printen. De computer in het redaktielokaal maakt dan vaak de nodige overuren. Toch is het maken van een aantrekkelijk ledenblad voor een zo actieve club als het NIVON een uitdaging. Het resultaat is bijna altijd heel bevredigend.

(Johan Hoekstra / Marion van Voorst).

• **Publiciteit**

We verzorgden dit jaar vele persberichten: voor de huizen-informatiedag in januari, voor de vier zondagochtendlezingen en voor de bergsportcursus. De respons in de huis-aan-huis-bladen en bij de lokale en regionale radio is altijd goed. De aankondiging van de lezing over "12 eeuwen Utrecht" op de voorpagina van het Stadsblad en op de radio leverde zelfs een opkomst van 75 belangstellenden op. Veel tijd en geld werd er dit jaar besteed aan de samenstelling van een professionele presentatie-kraam. In een fraaie kist zijn al onze spulletjes samengepakt; een fotopresentatie, displays met boekjes en folders, een groot uithangbord en een enorme bergschoen. Het is leuk om zo goed toegerust achter een kraam te staan en we trekken veel belangstellenden. Het blijkt toch dat veel potentiële belangstellenden nog nooit van het NIVON gehoord hebben. Er is dus nog steeds werk aan de winkel. Helaas kost een kraam bij sommige manifestaties nogal wat geld. We zoeken dan ook met name naar gratis of goedkope gelegenheden waarop we met de kraam kunnen staan.

(Marion van Voorst / Johan Hoekstra).

• **Commissie Lange Afstandswandelpaden**

De commissie NWU (NIVON Wandelpaden Utrecht) bestaat uit een achttal leden. Dick van de Bor trad op als vertegenwoordiger naar de Landelijke Commissie Wandelpaden en naar de Stichting Lange Afstands Wandelpaden, terwijl Co Volkers de wijzigingen voor de redactie van de gids van het Heuvelrugpad bijhoudt en optreedt als secretaris.

De commissie kwam één keer bij elkaar voor het verdelen van de taken:

- het onderhoud (w.o. de markering) van het Heuvelrugpad (Koos Vorrink-huis Lage Vuursche - Bosbeek Bennekom en vice versa)
- de redactie van de gids van het Heuvelrugpad
- Het onderhoud (w.o. de markering) van het Graaf Floris V pad (Vanaf het Koos Vorrinkhuis -Breukelen -Schoonhoven en vice versa)

Het Heuvelrugpad is voor 90 % gemarkeerd, al zijn er enkele problemen met de markering op diverse privé-bezittingen. Met de eigenaars zal overlegd worden. Op de Boswachterij Austerlitz laat de markering te wensen over. In 1994 zullen er op deze route paaltjes door ons geplaatst worden.

Het Graaf Floris V-pad is een object dat samen met anderen verzorgd wordt. De redactie van de gids wordt verzorgd door de Stichting LAW in samenspraak met onze commissie. Volgend jaar verschijnt een nieuwe gids, waarin het pad doorgetrokken wordt tot Bergen op Zoom.

(Co Volkers)

Jaaroverzicht 1993

aktiviteiten NIVON-Utrecht

---

januari

- ma 4 • **volksdansen**; 14 uur
 ma 4 • **fotowerkgroep**; nieuwjaarsbijeenkomst vanaf 19.45 uur
 di 5 • **yoga**; 9.30 uur
 wo 6 • **midweekgroep**; 10 uur; bezoek beroemd nieuwjaarsstel.
 do 7 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
 do 7 • **muziekgilde**; 10 uur
 do 7 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur.
 ma 11 • **volksdansen**; 14 uur
 di 12 • **yoga**; 9.30 uur
 di 12 • **geologiewerkgroep**; 20 uur
 di 12 • **vergadering programmawerkgroep**; 20 uur.
 wo 13 • **zijdeschilderen** :10 uur
 do 14 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
 do 14 • **muziekgilde**; 10 uur
 zo 17 • **NIEUWJAARSBIJEENKOMST IN KOOS VORRINKHUIS** in Lage Vuursche vanaf 12.00 uur.
 ma 18 • **volksdansen**; 14 uur
 ma 18 • **fotowerkgroep**; 19.45 uur
 di 19 • **yoga**; 9.30 uur
 di 19 • **LEDENVERGADERING**; 20.00 uur
 wo 20 • **midweekbijeenkomst**; Rusland-ochtend; 10 uur
 do 21 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
 do 21 • **muziekgilde**; 10 uur
 do 21 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
 ma 25 • **volksdansen**; 14 uur
 di 26 • **yoga**; 9.30 uur
 di 26 • **vergadering programmawerkgroep**; 19.30 uur
 di 26 • **geologiewerkgroep**; 20 uur
 wo 27 • **zijdeschilderen**; 10 uur
 do 28 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
 do 28 • **muziekgilde**; 10 uur
 za 30 • **INFORMATIEDAG VAKANTIE-ADVIESBUREAU**

februari

- ma 1 • **afwerken Wij Natuurvrienden** voor postbezorging, plus schoon maakbeurt NIVON-centrum; 10 uur.
 ma 1 • **volksdansen**; 14.00 uur
 ma 1 • **fotowerkgroep**; 19.45 uur
 di 2 • **DE VOORUITGANG**; eerste bijeenkomst.
 di 2 • **yoga**; 9.30 uur
 wo 3 • **midweekbijeenkomst**; voor actieve senioren; 10 uur
 do 4 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
 do 4 • **muziekgilde**; 10 uur
 do 4 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
 zo 7 • **lange-afstandwandeling**; met jubileumtintje!

- ma 8 • **volksdansen**; met Greetje en Jan van Eijk; 14.00 uur.
 di 9 • **yoga**; onder leiding van Ineke de Looze; 9.30 uur.
 di 9 • **federatiebestuursvergadering**; 20.00 uur.
 di 9 • **geologiegroep**; werkavond; 20.00 uur.
 wo 10 • **zijdeschilderen**; met Fie van der Kaay; 10.00 uur
 do 11 • **handenarbeidkring**; 09.30 uur.
 do 11 • **muziekgilde**; 10.00 uur.
 zo 14 • **ZONDAGOGHTENDLEZING OVER DE HOPI-INDIANEN**; door Dik de Soeten. Aanvang 10.30 uur
 zo 14 • **indoor bergsport-klimmuur**
 ma15/vr 19 • **MIDWEEK KOOS VORRINKHUIS LAGE VUURSCHE**
 ma 15 • **volksdansen**; 14.00 uur.
 ma 15 • **fotowerkgroep**; bloemendia-avond; 19.45 uur.
 di 16 • **yoga**; 9.30 uur.
 di 16 • **de vooruitgang**; tweede cursusavond; 20.00 uur.
 do 18 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur.
 do 18 • **muziekgilde**; 10.00 uur.
 do 18 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur.
 19-21 • **lang weekend 'oudere'jongeren in Hunehuis te Havelte.**
 zo 21 • **vogelexcursie**; naar de Oostvaardersplassen
 ma 22 • **volksdansen**; 14.00 uur.
 di 23 • **yoga**; 9.30 uur.
 di 23 • **excursie koffiefabriek**; 14.00 uur
 di 23 • **geologiegroep**; werkavond ; 20.00 uur.
 di 23 • **vergadering programma-werkgroep**; 20.00 uur.
 wo 24 • **zijdeschilderen**; met Fie van der Kaay; 10.00 uur.
 do 25 • **handenarbeidkring**; 09.30 uur.
 do 25 • **muziekgilde**; 10.00 uur.

maart

- ma 1 • **volksdansen**; 14.00 uur.
 ma 1 • **fotowerkgroep**; zelf-portretavond; 19.45 uur.
 di 2 • **yoga**; 9.30 uur.
 di 2 • **de vooruitgang**; derde cursusavond; 20.00 uur.
 wo 3 • **midweekebijeenkomst**; voor actieve senioren; 10.00 uur.
 do 4 • **handenarbeidkring**; 09.30 uur.
 do 4 • **muziekgilde** ; 10.00 uur.
 do 4 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur.
 ma 8 • **volksdansen**; 14.00 uur.
 di 9 • **yoga**; onder leiding van Ineke de Looze; 9.30 uur.
 di 9 • **geologiegroep**; werkavond ; 20.00 uur.
 wo 10 • **zijdeschilderen**; 10. uur.
 do 11 • **handenarbeidkring**; 09.30 uur.
 do 11 • **muziekgilde**; 10.00 uur.
 zo 14 • **TREKKEN EN KLIMMEN: presentatie bergsport**; verhalen, dia's en materialen. Aanvang half 11
 ma 15 • **afwerken Wij Natuurvrienden no 2**; 10.00 uur.
 ma 15 • **volksdansen**; 14.00 uur.
 ma 15 • **fotowerkgroep**; bekijken rondzendcollectie; 19.45 uur.
 di 16 • **yoga**; 9.30 uur.
 di 16 • **de vooruitgang**; vierde en laatste cursusavond; 20.00 uur.

- wo 17 • **midweekbijeenkomst**; voor actieve senioren, 10 uur
do 18 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
do 18 • **muziekgilde**; 10 uur
do 18 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
zo 21 • **KUNST AAN EN OVER ZEE**; door Evert van Uiter; lezing over schilderen aan zee als hoofdmotief.
- ma 22 • **EXCURSIE naar orgelbouwer van Vulpen**
ma 22 • **volksdansen**; met Jan en Greetje van Eyk; 14.00 uur
di 23 • **yoga**; onder leiding van Ineke de Looze; 9.30 uur
di 23 • **geologiewerkgroep**; werkavond; 20.00 uur
wo 24 • **zijdeschilderen**; met Fie van der Kaay; 10.00 uur
do 25 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
do 25 • **muziekgilde**; 10.00 uur
zo 28 • **LENTEWANDELING PARK KASTEEL NIJENRODE**
ma 29 • **volksdansen**; 14.00 uur
ma 29 • **fotowerkgroep**; inleveren / selectie foto's en dia's voor de NFI-wedstrijd. Presentatie werk over natuur en architectuur. 19.45 uur.
- di 30 • **yoga**; 9.30 uur.
wo 31 • **midweekbijeenkomst**; Jan Juffermans, kunsthistoricus en -handelaar: ervaringen in de wereld van de kunst, 10.00 uur

april

- do 1 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
do 1 • **muziekgilde**; 10.00 uur
do 1 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
za 3 • **EXCURSIE WESTBROEKSE ZODDEN**
zo 4 • **CREATIEVE DAG!**
ma 5 • **volksdansen**; 14.00 uur
ma 5 • **fotowerkgroep**; dia's FIAP-wedstrijd; foto's wedstrijd Jaarmarkt Buren; jureren foto's NIVON Aalsmeer; 19.45 uur
di 6 • **yoga**; 9.30 uur
wo 7 • **zijdeschilderen**; 10.00 uur
do 8 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
do 8 • **muziekgilde**; 10.00 uur
ma 12 • **PAASWANDELING Soestduinen naar Den Dolder**
di 13 • **yoga**; 9.30 uur
di 13 • **geologiewerkgroep**; 20.00 uur
wo 14 • **midweekbijeenkomst**; Greetje Voorn zingt met Herman Broekhuizen; 10.00 uur
do 15 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
do 15 • **muziekgilde**; 10.00 uur
do 15 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
ma 19 • **volksdansen**; 14.00 uur
ma 19 • **fotowerkgroep**; praktijkavond table-top en macro; 19.45 uur.
di 20 • **yoga**; 9.30 uur
wo 21 • **zijdeschilderen**; 10.00 uur
do 22 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
do 22 • **muziekgilde**; 10.00 uur
vr 23/zo 25 • **VOORJAARSWEEKEND Lage Vuursche.**
zo 25 • **LANGE AFSTANDSWANDELING.**
di 27 • **yoga**; 9.30 uur
di 27 • **geologiewerkgroep**; 20.00 uur

- di 27 • **programmawerkgroep**; vergadering 20.00 uur
- wo 28 • **midweekbijeenkomst**; 10.00 uur
- do 29 • **handenarbeidkring**; 9.30 uur
- do 29 • **muziekgilde**; 10.00 uur
- do 29 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur

mei

zo 2 • Vroege Vogels-excursie

- ma 3 • **Afwerken Wij Natuurvrienden 3**, tevens interieurverzorging NIVON-centrum vanaf 10 uur.
  - ma 3 • **volksdansen**; 14.00 uur
  - ma 3 • **fotowerkgroep**; vogelfotografie met Bert Bos (De Bilt), 19.45 uur
  - di 4 • **yoga**; 9.30 uur
  - wo 5 • **zijdeschilderen**; 10.00 uur
  - zo 9 • **fietsdagtocht**, 9.30 uur NIVON-Centrum
  - ma 10 • **excursie rioolwaterzuivering Maartensdijk-Bilthoven**
  - ma 10 • **NIEUW zomerfietsmiddag**
  - wo 12 • **midweekbijeenkomst**, voor actieve senioren, 10 uur
  - do 13 • **handenarbeidkring**, 9.30 uur
  - do 19/zo 23 • **Hemelvaartvierdaagse** oudere jongeren Natuurvriendenhuis Eikhoud te Heerlen.
  - ma 24 • **tweede zomerfietsmiddag**
  - di 25 • **federatiebestuursvergadering**, 20.00 uur
  - do 27 • **handenarbeidkring**, 9.30 uur
  - za 29/ma 31 • **rugzaktrektocht** NIVON Bergsport Utrecht
- De handenarbeidkring gaat in principe de hele zomer op donderdagmorgen door, maar wordt niet in de agenda vermeld.

juni

zo 6 • Lekrondvaart en stadsbezoek aan Wijk bij Duurstede

- zo 13 • **Roeien op de Vuntus bij Oud-Loosdrecht**
- zo 13 • **ZOMERPICKNICK VOOR JONG EN OUD** op het recreatiegebied De Heulse Waard aan de Lek. Vanaf 11 uur
- ma 21 • **zomerfietsmiddag**
- di 22 • **federatiebestuursvergadering**, 20 uur

juli

- vr 2/ vr 9 • **FIETSWEEK** in prachtig Brabant, in Natuurvriendenhuis Morgenrood.
- ma 5 • **zomerfietsmiddag**
- zo 11 • **zomerpicknick** in het Panbos vanaf 11 uur
- zo 18 • **NAARDERMEEREXCURSIE**, een unieke kans
- ma 19 • **zomerfietsmiddag**

augustus

- ma 2 • **zomerfietsmiddag**
- zo 8 • **zomerpicknick**, met vakantie verhalen in De Leyen, 11 uur
- ma 16 • **zomerfietsmiddag**
- ma 30 • **Afwerken Wij Natuurvrienden nr 4, afstoffen NIVON-Centrum**, vanaf 10 uur.

september

- do 2 • **midweebijeenkomst in Koos Vorrinkhuis**; 10.00 uur
do 2 • **handenarbeidgroep** ; 9.30 uur
do 2 • **muziekgilde**; 10 uur
do 2 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
zo 5 • **ZOMERPICKNICK OP BEERSCHOTEN**
ma 6 • **volksdansen**; met Jan en Greetje van Eijk; 14.00 uur
di 7 • **yoga**; onder leiding van Ineke de Looze; 9.30 uur
do 9 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
do 9 • **muziekgilde**; 10 uur
ma 13 • **volksdansen**; 14.00 uur
ma 13 • **fotowerkgroep**; vakantie-ervaringen in foto's en dia's; 19.45 uur
di 14 • **yoga**; 9.30 uur
do 16 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
do 16 • **muziekgilde**; 10 uur
do 16 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
zo 19 • **VAAREXCURSIE AMSTERDAM-PAMPUS-MUIDERSLOT**
zo 19 • **wandelen in De Treek**
ma 20 • **volksdansen**; 14 uur
di 21 • **yoga**; 9.30 uur
do 23 • **handenarbeidgroep** ; 9.30 uur
do 23 • **muziekgilde**; 10 uur
zo 26 • **BINNENSTEBUITENDAG IN HET NIVON-centrum**
ma 27 • **volksdansen**; 14 uur
ma 27 • **fotowerkgroep**; inlevering/ beoordeling foto's voor twee fotowedstrijden 19.45 uur
di 28 • **yoga**; 9.30 uur
wo 29 • **midweebijeenkomst** voor actieve senioren ; 10 uur
do 30 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
do 30 • **muziekgilde**; 10 uur
do 30 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur

oktober

- vr 1/zo3 • **NAJAARSWEEKEND**; in de Bosbeek bij Bennekom
ma 4 • **volksdansen**; 14 uur
di 5 • **yoga**; 9.30 uur
wo 6 • **programma-werkgroep vergadering**; 20 uur
wo 6 • **bergsport**; 20 uur;
do 7 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
do 7 • **muziekgilde**; 10 uur
zo 10 • **lange-afstandswandeling**
ma 11 • **volksdansen**; 14 uur
ma 11 • **fotowerkgroep**; voorbereiding NIVON-fotowedstrijd; 19.45 uur
di 12 • **yoga**; 9.30 uur
wo 13 • **midweebijeenkomst**; 10 uur
do 14 • **handenarbeidgroep**; 10 uur
do 14 • **muziekgilde**; 10 uur
do 14 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
do 14 • **LEDENVERGADERING**: een democratische happening; 20 uur.
zo 17 • **dagfietstocht**; info Piet Verwei 030-615358.
ma 18 • **volksdansen**; 14 uur

- di 19 • **yoga**; 9.30 uur
- wo 20 • **zijdeschilderen**; onder leiding van Fie van der Kaay; 10 uur
- wo 20 • **bergsport**; zie blz. 6; 20 uur
- do 21 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 21 • **muziekgilde**; 10 uur
- zo 24 • **LEZING MATHILDE V.D.BRINK** over het Europees Parlement; 10.30 uur
- di 26 • **yoga**; 9.30 uur
- di 26 • **fotowerkgroep**; bezoeken van fotogroep De Verbeelding; Cor Boers met zijn werk; gebouw Waterstraat; 19.45 uur
- di 26 • **geologiegroep**; start nieuwe seizoen; 20.00 uur
- wo 27 • **midweekbijeenkomst**; 10 uur
- do 28 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 28 • **muziekgilde**; 10 uur
- do 28 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
- za 30 • **fotowerkgroep**; herfstexcursie Buren
- zo 31 • **PADDESTOELENWANDELING** rond kleine Maarsseveense Plas;

november

- ma 1 • **volksdansen**; met Jan en Greetje van Eijk; 14.00 uur
- ma 1 • **fotowerkgroep**; inleveren/bespreken dia's voor de Bronzen Click, daarna demonstratie technische camera, 19.45 uur
- di 2 • **yoga**; onder leiding van Ineke de Looze; 9.30 uur
- di 2 • **excursie naar de MONA-fabrieken** in Woerden. Vertrek 8.02 uur met CN-bus 181 van Utrecht CS.
- wo 3 • **zijdeschilderen**; onder leiding van Fie van der Kaay; 10 uur
- do 4 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 4 • **muziekgilde**; 10 uur
- vr 5 • **SPELLETJESAVOND; EEN NIEUWE ACTIVITEIT**
- za 6/zo 7 • **REGIO FOTO & DIASHOW** te Aalsmeer, IVN-gebouw; uitslag wedstrijden za. van 11 tot 12 uur; expositie tot zondag 15.30.
- ma 8 • **volksdansen**; 14.00 uur
- di 9 • **yoga**; 9.30 uur
- di 9 • **geologiewerkgroep**; 20 uur
- wo 10 • **midweekbijeenkomst** voor actieve senioren; 10 uur
- do 11 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 11 • **muziekgilde**; 10 uur
- do 11 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
- do 11 • **federatie-bestuursvergadering**; 20 uur
- zo 14 • **lange afstandswandeling vanaf Doorn**
- ma 15 • **volksdansen**; 14 uur
- ma 15 • **fotowerkgroep**; rondzendcollectie bekijken ; 19.45 uur
- di 16 • **yoga**; 9.30 uur
- wo 17 • **zijdeschilderen**; 10 uur
- do 18 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 18 • **muziekgilde**; 10 uur
- zo 21 • **CREATIEVE DAG IN HET NIVON-centrum**
- zo 21 • **VOGELEXCURSIE PIER VAN IJMUIDEN**
- ma 22 • **volksdansen**; 14 uur
- di 23 • **yoga**; 9.30 uur
- di 23 • **geologiewerkgroep**; 20 uur
- wo 24 • **midweekbijeenkomst** voor actieve senioren; 10 uur
- do 25 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur

- do 25 • **muziekgilde**; 10 uur
- do 25 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
- zo 28 • **WANDELING DOOR BORNIA EN HEIDESTEIN**
- ma 29 • **volksdansen**; 14 uur
- ma 29 • **gezamenlijke avond van Utrechtse fotowerkgroepen**; 19.45 uur
- di 30 • **EXCURSIE NAAR DE UW-BEDRIJVEN**
- di 30 • **yoga**; 9.30 uur

december

- wo 1 • **zijdeschilderen**; 10 uur
- do 2 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 2 • **muziekgilde**; 10 uur
- ma 6 • **volksdansen**; 14 uur
- di 7 • **yoga**; 9.30 uur
- wo 8 • **midweebijeenkomst**; 10 uur
- do 9 • **handenarbeidgroep**; 10 uur
- do 9 • **muziekgilde**; 10 uur
- do 9 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
- do 9 • **federatiebestuursvergadering**; 20 uur
- zo 10 • **ZONDAGOCHTENDDIALEZING geschiedenis stad Utrecht**; door stadsarcheoloog drs. H.L. de Groot; aanvang 10.30 uur.
- ma 13 • **afwerken Wij Natuurvrienden** voor postverzorging plus schoonmaak NIVON-centrum. Vanaf 10 uur
- ma 13 • **volksdansen**; 14 uur
- ma 13 • **fotowerkgroep**; jaarvergadering vanaf 19.45 uur
- di 14 • **yoga**; 9.30 uur
- di 14 • **geologiewerkgroep**; 20 uur
- wo 15 • **zijdeschilderen**; onder leiding van Fie van der Kaay; 10 uur
- do 16 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 16 • **muziekgilde**; 10 uur
- vr 17 • **TWEEDE SPELLETJESAVOND**; 20 uur
- ma 20 • **volksdansen**; 14 uur
- di 21 • **yoga**; 9.30 uur
- wo 22 • **midweebijeenkomst**; 10 uur
- do 23 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 23 • **muziekgilde**; 10 uur
- do 23 • **houtsnijden en beeldhouwen**; 13.30 uur
- ma 27 • **volksdansen**; 14 uur
- di 28 • **yoga**; 9.30 uur
- wo 29 • **zijdeschilderen**; 10 uur
- do 30 • **handenarbeidgroep**; 9.30 uur
- do 30 • **muziekgilde**; met oudjaarsliederen 10 uur